

PRIM' AWLA TAL-QORTI CIVILI

IMHALLEF

ONOR. JOSEPH A. FILLETTI B.A., LL.D., A R HIST S

Seduta tal-Hamis, 5 ta' Ottubru, 2000

Numru: 4

Citazzjoni Numru: 1241/94 JF

Michael Borg

Vs

Andrew M. Calascione, James

Arrigo u Michael P. Calascione,

bhala Diretturi, ghan-nom u in

rappresentanza tas-Socjeta'

Marina Milling & Grain Handling

Company Limited.

Il-Qorti,

Rat ic-citazzjoni ta' l-attur li biha hemm premessi d-dikjarazzjonijiet

necessarji u moghtija l-provvedimenti opportuni.

Premess li l-attur jahdem bhala “watchman” mas-Socjeta’ konvenuta.

U premess li fil-perjodu bejn id-19 ta’ Frar 1979 sal-10 ta’ Mejju 1993, l-attur irrenda s-servizzi tieghu bhala “watchman” lis-Socjeta’ konvenuta ghall-total ta’ sittin (60) siegha fil-gimgha, b’dan ghalhekk li oltre l-erbghin (40) siegha normali, l-istess attur hadem ghoxrin (20) siegha “extra” jew bhala “overtime” a beneficcu tal-istess Socjeta’ konvenuta.

U premess li l-attur thallas biss a bazi tas-sighat normali bhala “forty hour week” mis-Socjeta’ konvenuta, u ghalhekk l-istess attur għad baqghalu jigi kkompensat u jithallas mis-Socjeta’ konvenuta għal ghoxrin (20) siegha fil-gimgha “extra” jew “overtime” li huwa hadem u rrenda bhala “watchman” bejn l-istess perjodu tad-19 ta’ Frar 1979 sal-10 ta’ Mejju 1993, a beneficcu tal-istess Socjeta’ konvenuta.

U premess li nonostante l-fatt li skond il-“Collective Agreement” iffirmat inter alia mis-Socjeta’ konvenuta u mill-“Hotels, Restaurants and Food Workers Section” tal-General Workers Union (bhala rappreżentanti tal-haddiema) hemm stipulat is-sighat ta’ xogħol ta’ “watchman” huma “an average week of forty hours” (Para. 12) u wkoll f’paragrafu 10 tal-istess hemm stabbiliti r-rati li bih jigi mhallas l-

istess numru ta' sighat "extra" jew "overtime", l-istess Socjeta' konvenuta baqghet inadempjenti u ma hallsitx lill-attur il-kumpens lilu dovut ghall-servizzi minnu resi lis-Socjeta' konvenuta bhala "watchman", konsistenti tali servizz f'ghoxrin (20) siegha "extra" fil-gimgha u in eccess tal- "forty hour week", ghall-perjodu bejn id-19 ta' Frar 1979 u l-10 ta' Mejju 1993.

U premess li l-istess Socjeta' konvenuta baqghet inadempjenti nonostante l-ittra ufficiali tat-22 ta' Novembru 1993 u 16 ta' Frar 1994, u ghalhekk l-attur kostrett jistitwixxi din il-procedura.

Talab li ghar-ragunijiet premessi din il-Qorti:

1. Tiddikjara u tiddeciedi li l-attur fil-perjodu ta' bejn id-19 ta' Frar 1979 u l-10 ta' Mejju 1993 hadem total ta' sittin (60) siegha fil-gimgha, b'dan ghalhekk li hadem bhala "watchman", u rrenda s-servizzi tieghu bhala tali, mhux biss ghall-erbgħin (40) siegha fil-gimgha bhala "average forty hour week" stabbilit fil- "Collective Agreement" (li tagħhom thallas), izda ghoxrin (20) siegha ohra fil-gimgha "extra" jew bhala "overtime", u għalhekk l-istess Socjeta' konvenuta għandha thallas jew tikkompensa lill-attur ghall-istess ghoxrin (20) siegha fil-gimgha "extra" jew bhala "overtime" li l-attur irrenda bhala servizz tieghu bhala "watchman" a benefiċċu tas-Socjeta konvenuta u dan ghall-perjodu premess li s-Socjeta'

konvenuta baqghet sal-lum ma hallsitx lill-attur, u dan occorrendo bir-rati stabbiliti fl-istess “Collective Agreement” ghal “overtime”.

2. Tillikwida occorrendo permezz ta’ periti nominandi, l-ammont ta’ kumpens dovut mis-Socjeta’ konvenuta lill-attur ghal ghoxrin (20) siegha “extra” fil-gimgha li l-attur hadem u offra s-servizzi tieghu bhala “watchman” a beneficju tas-Socjeta’ konvenuta ghall-perjodu bejn id-19 ta’ Frar 1979 u l-10 ta’ Mejju 1993, occorrendo a bazi tar-rati dwar “overtime” kif stabbilit fl-istess “Collective Agreement” u wkoll a bazi tal-“Cost of Living Increases”, “Bonuses” u zieda fir-rati applikabbi ghas-sighat mahduma bhala “overtime” applikabbi fiz-zminijiet tal-perjodu premess bejn id-19 ta’ Frar 1979 u l-10 ta’ Mejju 1993.
3. Konsegwentament tikkundanna lis-Socjeta’ konvenuta thallas lill-attur dik is-somma li tigi likwidata ai termini tat-tieni domanda ta’ din ic-citazzjoni rappresentanti l-kumpens dovut lill-attur mis-Socjeta’ konvenuta, ghas-servizzi resi mill-attur bhala “watchman” ghal ghoxrin (20) siegha “extra” fil-gimgha (oltre l-erbghin (40) siegha bhala “basic forty hour week” għall-perjodu bejn id-19 ta’ Frar 1979 u l-10 ta’ Mejju 1993, a beneficju tal-istess Socjeta’ konvenuta, u dan peress li s-Socjeta’ konvenuta hallset biss lill-attur għal “average forty hour week”, u baqghet inadempjenti u ma hallsitx lill-attur għall-istess premessi ghoxrin (20) siegha “extra” jew “overtime” fil-gimgha għall-perjodu premess.

Bl-ispejjez inkluzi dawk tal-ittri tat-22 ta' Novembru 1993 u tas-16 ta' Frar 1994 u bl-imghax legali mid-dati rispettivi sal-effettiv pagament u b'riserva ta' kull azzjoni ulterjuri kompetenti lill-attur kontra I-istess Socjeta' konvenuta.

Rat in-nota ta' I-eccezzjonijiet tal-konvenuti nomine fejn eccepew I-infondatezza tad-domandi attrici billi:

1. Kontrarjament ghal dak allegat fl-att tac-citazzjoni I-attur ma kienx kopert bil-kondizzjonijiet tal-Collective Agreement li hu maghmul bhala I-bazi ta' I-istanza odjerna, u
2. F'kull kaz, it-talba ghal hlas tinsab preskritta.

Salvi, jekk ikun il-kaz, eccezzjonijiet ohra.

Rat id-dikjarazzjonijiet tal-kontendenti, il-listi tax-xhieda tagħhom flimkien mad-dokumenti li gew esebiti u I-“affidavits” pprezentati.

Semghet lix-xhieda prodotta;

Rat I-atti kollha tal-kawza;

Trattata I-kawza;

Ikkunsidrat li f'din il-kawza l-attur qieghed jitlob li jithallas ammont "da liquidarsi" minghand is-socjeta' konvenuta riferibbilment ghal ghoxrin (20) siegha extra fil-gimgha li huwa hadem bhala "watchman" a beneficju tal-istess socjeta' bejn id-19 ta' Frar 1979 u l-10 ta' Mejju 1983.

Illi mill-provi m'hemmx dubbu li bhala fatt irrizulta li s-sieghat ta' xogħol reklamati mill-attur hadimhom tabilhaqq. Tant hu hekk li kien hemm inkontri bonarji bejn l-"employers" tieghu u l-attur, permezz ukoll ta' medjaturi, biex jintlaħaq ftehim bonarju li pero' finalment ma ntalhaqx. Huwa minnu li kemm dawna l-inkontri kif ukoll l-offerta ta' elf lira (Lm1,000) li saret min-naha tas-socjeta' konvenuta nzammu u saru mingħajr pregudizzju pero' fl-istess waqt il-bazi ta' l-inkontri kienet proprju dovuta ghall-fatt innegabbli li s-servizzi de quo kienu jmorru 'I hinn minn dak ikkонтemplat fil-"Collective Agreement" milhuq bejn is-socjeta' konvenuta u l-haddiema tas-socjeta' kif rappresentati mill-General Workers Union.

Per via ta' nota ta' eccezzjonijiet, is-socjeta' konvenuta ssollevat zewg "ostakoli" għat-talbiet attrici: li l-"Collective Agreement" citat mill-attur mhux applikabbi ghall-attur u li f'kull kaz it-talba attrici kienet preskritta bid-dekoriment ta' sena a tenur ta' l-artiklu 2147 tal-Kodici Civili.

Il-Qorti, wara li ezaminat bir-reqqa l-provi kollha prodotti m'hijiex tal-fehma li l-attur irnexxielu jiprova li l-“Collective Agreement” – Dok A – kien applikabbbli wkoll ghalih, appart i-fatt li skond is-socjeta’ konvenuta kien hemm “Collective Agreement” iehor applikabbbli se mai ghall-haddiema fid-divizjoni li magħha kien jahdem l-attur, ghalkemm hawn ukoll il-kategorija ta’ “watchman” ma kienitx inkluza. Il-kumpanija Marina Milling & Grain Handling Co. Ltd. (il-kumpanija konventa) – jghidu l-konvenuti nomine - kienet tmexxi zewg divizjonijiet separati: dik tal-“grain handling” u dik tal-produzzjoni tad-diqq. Il-“Collective Agreement” citat mill-attur kien ikopri biss l-impiegati mas-sezzjoni tad-diqq u mhux ukoll dawk addetti ghall-“grain handling” li fosthom kien hemm l-attur.

Illi l-fatt li kien hemm zewg “Collective Agreements” johrog mhux biss mix-xhieda tal-konvenuti imma anke minn dik prodotta mill-attur. Hekk, per exemplu, xehed John Mansueto, Segretarju, Taqsima Lukandi, Ristoranti, u Ikel tal-General Workers Union (fol. 86 – 96). Dan ix-xhud ighid (fol. 89 tal-process) li lilu kien:

“irrizultalu illi Michael Borg, ghallinqas hekk qalet il-kumpanija wkoll, kien qiegħed jahdem fil-parti tal-Grain Handling, li skond ‘il-kumpanija’ u skond mill-istess ftehim kollettiv kien jirrizulta illi l-grad ta’ watchman ma kienx indikat ....” (sottolinear tal-Qorti).

Bil-maqlub imbagħad, skond ix-xhud, il-grad ta’ “watchman” kien inkluz fil-ftehim kollettiv l-iehor. Id-domanda allura terga’ tqum: ma’

min sewwa sew kien impjegat l-attur? Din il-prova ovvjament riedet issir mill-attur. L-aktar li wasal pero' l-attur kien li huwa kien gie originarjament impjegat bil-fomm direttament mis-Sur Calascione (ara xhieda attur a fol. 164) fejn ighid hekk:

"Jiena nikkonferma illi l-kumpanija illi kienet thaddimni u thallasni skond il-ftehim verbali illi jiena kont ghamilt mas-Sur Calascione meta huwa impjegani."

Mela dan ifisser li bhala kondizzjonijiet ta' mpjieg dawn kienu regolati b'dan il-ftehim verbali u mhux bil-ftehim kollettiv. Il-konvenuti nomine xehdu mbagħad fis-sens li l-attur qatt ma kien impjegat mas-sezzjoni tad-dqiq imma mal-“Grain Handling”. Xhieda bhal dik mogħtija minn Joseph Spiteri, production manager, jikkwalifikaw l-impjieg ta' “watchman” magħmul mill-attur bhala wieħed li kien jaqa' taht zona indeterminata (“a gray area”)

Illi inoltre jirrizulta li l-istess Union li kienet qegħda tirraprezenta l-interessi tal-haddiema membri tagħha, f'dan il-kaz il-General Workers Union, kienet anke kitbet lill-avukat ta' l-attur – ara ittra datata l-20 ta' April 1994 – a fol. 97 tal-process – Dok JMZ fejn hemm car u tond – l-ittra inkibet mis-Sur John Mansueto, ix-xhud surreferit li,

“I fail to understand the term ‘alleged Collective Agreement’ or your objective in this regard.”

“For your benefit please note that a further agreement exists between the G.W.U. and M.M.G.H. Ltd., but which is irrelevant

to your client's case since it provides for conditions of employment to grades which exclude 'watchmen'.
(sottolinear tal-Qorti).

Din il-Qorti ghalhekk ma tistax tifhem kif l-attur baqa' jippersisti li huwa kien intitolat li jigi kkunsidrat bhala li kien jaqa' taht il-ftehim kollettiv citat minnu. Minbarra dan, hemm imbagħad min-naha l-ohra, ix-xhieda ta' Michael Calascione, Technical Director, li xehed li l-attur ma kien jaqa' taht ebda wieħed miz-zewg ftēhim kollettiv (fol. 150) u x-xhieda ta' Maurice L. Petrococchino, li kien c-Chairman responsabbi ghall-magni tad-dqiq, fejn jghid kategorikament li l-attur ma kienx impjegat fuq il-magna tad-dqiq (fol. 207). Bil-fatt li l-attur kien jagħmel ghassa ukoll f'zona li kienet tappartjeni lis-sezzjoni tad-dqiq ma jfissirx b'daqstant li huwa allura sar impjegat ta' din is-sezzjoni. Il-provi prodotti juru kjarament xor' ohra. Jigi, fl-ahħarnett, osservat li kull meta l-attur, fil-premessi tal-att tac-citazzjoni jirreferi ghall-“Collective Agreement” li suppost kien japplika għalihi u għall-pretensjoni tieghu juza dejjem il-kwalifikasi ta’ “occorrendo”. F'kull kazjirrizulta li dan il-ftehim kollettiv ma japplikax għall-attur.

Illi għalhekk jifdal biss il-pretensjoni ta' servizzi mogħtijin mill-attur lill-kumpanija konvenuta. Hawn ukoll pero' tinqala' l-kwistjoni dwar x'kellhom ikunu proprijament il-kondizzjonijiet tax-xogħol u hlas relativa bejn il-kontendenti kif dawn jemergu mill-ftēhim verbali milhuq bejn l-attur u s-Sur Calascione. Il-provi hawn huma skarsi. Hemm

imbaghad l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni ai temini ta' l-artikolu 2147 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta sollevata mill-konvenuti nomine. L-attur, permezz tal-legali tieghu, insista li dan l-artikolu ma kienx japplika ghalih billi, fost argumenti ohra, huwa kien jithallas bil-gimgha u se mai kellha tapplika l-preskrizzjoni kwinkennali trattandosi ta' "a contract of service". Din il-Qorti qieset dina l-eccezzjoni u hija tal-fehma li l-artiklu 2147 subartiklu (C) japplika ghall-kaz in ezami, li allura jfisser li f'kull kaz it-talba attrici kienet ukoll cirkoskritta ghal zmien sena billi z-zmien kollu precedenti kien preskritt. Illi tenut kont tal-fatt li fl-istess perjodu ta' xoghol il-kumpanija konvenuta kienet waslet fi ftehim ma' kategoriji ohrajn ta' haddiema li rrizultaw f'sieghat anqas ta' xoghol u billi jidher li l-attur thalla skopert minn tali beneficci, jidrilha li jkun gust u xieraq li l-attur jinghata ukoll kumpens li b'xi mod jirrispekkja dak li gie moghti lill-haddiema ohrajn fis-setturi l-ohra. Dan dejjem pero' entro il-limitu ta' sena ta' xoghol minhabba l-preskrizzjoni. Tenut kont ta' kollox ghalhekk, u arbitrio boni viri, din il-Qorti qegħda tillikwida per saldu tal-pretensjoni attrici s-somma ta' elf u hames mitt lira Maltin (Lm1,500), b'rifflessjoni ukoll fuq il-kap ta' l-ispejjez li għandu jigi supportat nofs bin-nofs bejn il-partijiet kontendenti.

Għal dawn ir-ragunijiet;

Tiddeciedi billi filwaqt li tilqa' l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni a tenur ta' l-artikolu 2147 (C) tal-Kap 16 tilqa' t-talbiet attrici a bazi ta'

likwidazzjoni arbitrio boni viri fl-ammont ta' Lm1,500 (elf u hames mitt lira Maltin) u tikkundanna ghalhekk lis-socjeta' konvenuta li thallas lill-attur dana l-ammont. Il-kap ta' l-ispejjez jigi sopportat nofs binnofs (50:50) bejn il-partijiet, l-interessi jiddekorru mid-data ta' din id-decizjoni sal-hlas effettiv.

ONOR. IMHALLEF JOSEPH A. FILLETTI

Deputat Registratur

md

Citazzjoni Numru: 1241/94 Jf